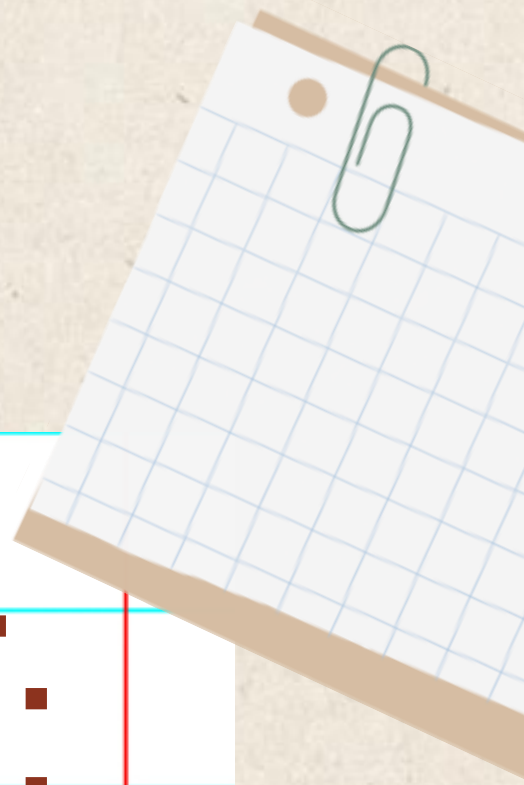
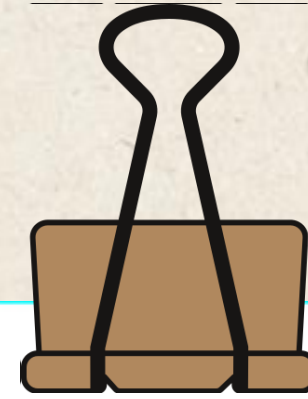

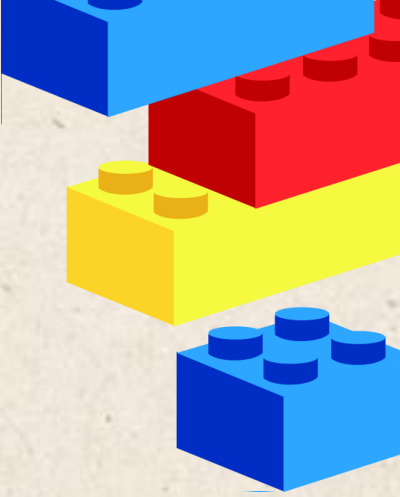
ФОРМУВАННЯ МОТИВАЦІЇ: ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

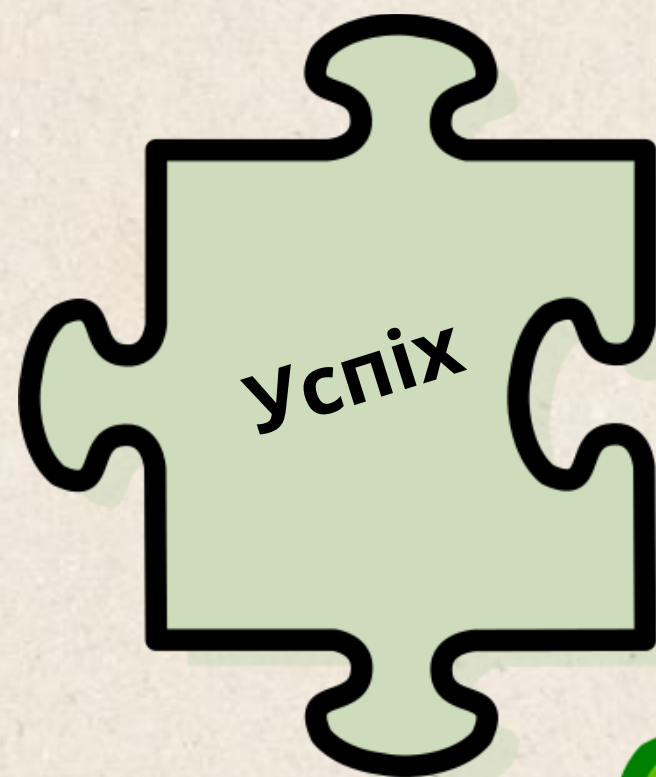

Навчання без бажання — це як пташка без крил.

Жан-Жак Руссо

МОТИВАЦІЯ

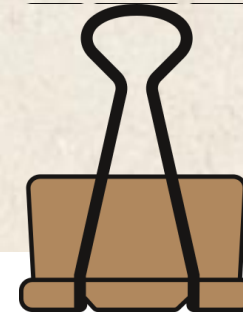
- поколінням Альфа (народжені після 2010 р.);
- не затримують свою увагу на чомусь одному (тому в комунікації з дітьми важлива лаконічність та постійні нагадування про себе);
- властива багатозадачність і нетерплячість;
- не стануть нічого робити з примусу;
- вони готові прийняти ваші правила гри тільки, якщо їм це цікаво та зрозуміло, для чого їм це робити;
- для них не існує формальностей та субординації (рамок та авторитетів);

СУЧАСНІ ДІТИ

- кліпове мислення, нездатність зосередитись і постійне відволікання;
- звикли отримувати будь-яку інформацію "тут і зараз".;
- підвищена тривожність;
- характерна швидка зміна настрою, імпульсивність, іноді агресія чи протестна поведінка; чутливість до критики, вразливі.

Результати
діяльності людини
тільки на **20%**
залежать від
інтелекту, а на **70-
80%** - від мотивації.

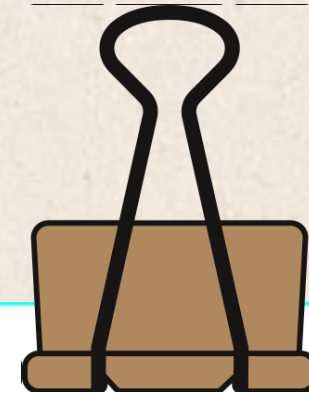
Мотивація - це інтереси, потреби, прагнення, емоції, переконання, ідеали, установки, які спонукають учня до діяльності.

Мотиваційна канва уроку — це система прийомів і завдань, що допомагає зацікавити учнів, активізувати їхню пізнавальну діяльність та налаштувати на ефективну роботу під час навчання. Вона передбачає створення атмосфери емоційної залученості, формування позитивної установки на навчання і підтримку внутрішньої мотивації школярів.

Творчість,
майстерність,
досконалість - це
насамперед
наполеглива
праця.

В. Сухомлинський

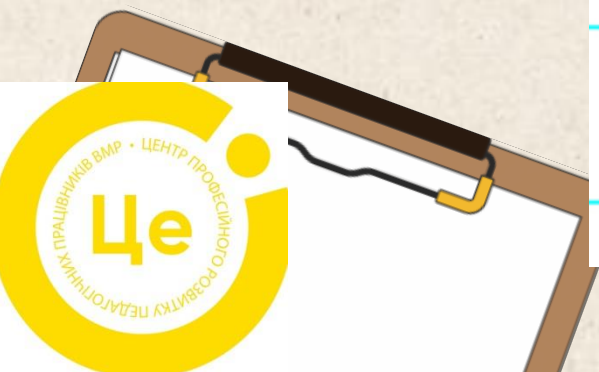
ВЧИТЕЛІ МОЖУТЬ ВІДЧИНИТИ ДВЕРІ,
АЛЕ ВИ ПОВИННІ УВІЙТИ САМІ.
КИТАЙСЬКЕ ПРИСЛІВ'Я

Мотиваційна канва - це не просто набір прийомів, це стратегія залучення учнів до навчальної діяльності, створення психологічного комфорту та формування внутрішньої потреби в пізнанні. Це той місток, який перекидає вчитель між повсякденним світом учня та новими знаннями.

Мотиваційна канва

— це не лише «гарний початок уроку», а комплексна стратегія, яка забезпечує захоплення навчанням, підтримує інтерес до вивчення предмета, надихає на саморозвиток.

Мотивація – це “внутрішня рушійна сила”, яка спонукає людину до дії, визначає її спрямованість, інтенсивність та наполегливість у досягненні певних цілей (це чому ми щось робимо).

Види мотивації

Внутрішня мотивація - це прагнення вчитися заради самого процесу навчання, отримання нових знань, розвитку та задоволення від процесу пізнання. Вона виникає зсередини, коли людина відчуває зацікавленість у предметі або процесі навчання. Це задоволення від процесу, інтерес, допитливість, прагнення до самореалізації.

Наприклад, учень читає книгу, бо йому цікавий сюжет, а не заради оцінки.

Зовнішня мотивація — це процес, коли навчання стимулюється зовнішніми факторами, такими як оцінки, похвала, нагороди або уникнення покарання. Іншими словами, це коли людина робить щось, щоб отримати зовнішню винагороду або уникнути негативних наслідків, а не через внутрішній інтерес.

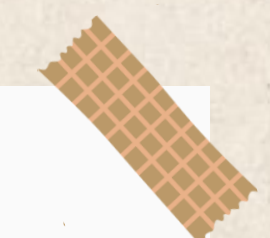

ПРИЧИНИ НИЗЬКОЇ МОТИВАЦІЇ:

Організаційні та освітні фактори

- нецікава (незрозуміла) програма;
- орієнтація на оцінки, а не на знання;
- відсутність вибору

Соціальні фактори

- взаємини з учителем;
- взаємини з однолітками;
- тиск з боку батьків

Психологічні та особистісні фактори

- відсутність відчуття успіху;
- страх перед помилками;
- перевтома;
- нерозвинені навички навчання

МЕТОДИ ЗАЦІКАВЛЕННЯ УЧНІВ:

- **інтерактивні методи навчання** (використання сучасних технологій та медіаресурсів, гейміфікація навчального процесу);
- **залучення учнів до практичної діяльності** (проектне навчання (*дослідницькі, творчі та інформаційні проекти*), інтеграція теорії з практикою, проблемно-пошукове навчання, методи, що стимулюють ініціативу учнів (*самостійне творче складання завдань*));
- **індивідуалізація навчального процесу** (диференційований підхід, надання вибору в навчальних завданнях).

ЕЛЕМЕНТИ МОТИВАЦІЙНОЇ КАНВИ

① Яскрава проблема
або запитання

Залучення
особистого досвіду ②

③ Мотиваційна
цитата, відео чи
буктрейлер, епіграф

Емоційний настрій ④
(криголами, очікування
від уроку, привітання-
побажання)

⑤ Використання
інтерактивних
прийомів

"Гачок" для уваги ⑥

ПРИЙОМИ, ЩО СПРИЯЮТЬ МОТИВАЦІЇ

- **"Яскрава пляма"**: використання незвичайних фактів або висловлювань для залучення уваги.
- **Вправи з "ключами"**: диктанти, де при правильному виконанні відкривається приховане слово або фраза, що мотивує та формує правописну компетенцію.
- **Нестандартне формулювання теми уроку**: "Перший симфоніст української прози", "Найбільший поет-модерніст" тощо.
- **Вдало підібраний епіграф**: цитати, що інтригують або відображають ключову ідею уроку.
- **"Темна конячка"**: опис невідомого автора/персонажа через цікаві факти для вгадування.
 - **Демонстрація твору іншого автора**: пісня-вірш, що передує вивченню теми.
 - **Кроссенс**: головоломка на асоціаціях для візуалізації інформації.
 - **Ейдос-конспект**: роздуми на основі образності тексту, створення власних образів.
- **Візуалізація правил**: малюнки до правил, наприклад, для іменників або односкладних речень.
 - **Хмарка тегів (слів)**: візуалізація термінології або рис персонажів для швидкого запам'ятовування.
- **Мнемонічні фрази**: сукупність технік для запам'ятовування інформації через асоціації.
 - **Створення позитивного настрою**: "Долонька бажань", посмішки.
- **Використання життєвих ситуацій**: діалоги, що ілюструють проблемну тему (наприклад, непорозуміння через мову).

Освіторія

«ЗНА

Освіторія

«Хто надихає?»

Попросіть учнів обрати людину, якою вони захоплюються — друга, кумира. Це може бути хтось, хто живе зараз, чи хтось, кого вже немає. Як ця людина досягла успіху? Який досвід вона має/мала? Якщо мотивація зникає, попросіть їх подумки побудувати діалог із цією людиною. Яку би пораду вона дала? Як би підтримала? Що сказала?

Альфа і Омега уроку: початок і завершення.

Альфа — це те, що зацікавлює нас на початку, додає енергії для подальших дій, утримує нашу увагу, викликає емоції, розмежовує попередні заняття — уроки та перерви, зміцнює нашу спрямованість на щось. Омєга — завершення уроку. Це те, що дає школярам зрозуміти, що вам як учителю важливо дати їм знання та вміння, переконатися, чи зрозуміли вони тему.

Альфа уроку

Можна почати урок з проблемного питання. А можна так: учні зайшли в клас, а на дошці чи екрані — малюнок, фото, мапа чи схема. Чи лунає музика. Запитайте учнів, які асоціації в них виникають у цей момент, попросіть пояснити своїми словами. Така вправа сприяє залученню до уроку й не займає багато часу. Звичайно всі малюнки, схеми, звуки мусять бути пов'язані з темою уроку.

Омега уроку

Ось
1.

-
- Student Motivation
- Find Multy Mitlotation Motivation
- Student Student Motivation
- Faton a Single Student
- Cations Lessons
- L...
- 55%
- 18%
- 93%
- 96%
- 95%

ЧОМУ МОТИВАЦІЯ ВАЖЛИВА?

Активізація мислення: мотивований учень не просто слухає, він думає, аналізує, шукає відповіді;

формування позитивного ставлення до навчання: коли урок цікавий, зникає нудьга, з'являється бажання вчитися;

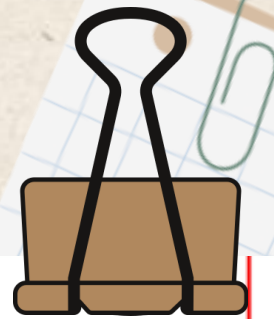
розвиток особистості: мотивація стимулює самостійність, творчість, критичне мислення;

підвищення зацікавленості й ініціативи: мотивація пробуджує в учня інтерес до знань, сприяє появі навчальної ініціативи, прагненню самостійно здобувати нову інформацію та застосовувати її;

розвиток саморегуляції: мотивовані учні краще організовують своє навчання, вміють ставити цілі й докладати зусиль для їх досягнення, проявляють самостійність у навчанні;

довгостроковий вплив: від рівня мотивації залежить не лише успішність у школі, а й загальний розвиток особистості, здатність розвивати свої таланти та життєві навички;

самооцінка: успіхи, досягнуті завдяки мотивації, підвищують самооцінку учнів та їхню віру у власні сили.

5-КРОВОА МОДЕЛЬ ПОХВАЛИ:

- починаємо з позитиву. Не варто вживати слів на кшталт «чудово» чи «молодець». Можна: «красивий малюнок», «добре виконана робота», «уважний/уважна»;
- даємо таку собі «фотографію» ситуації. Обов'язково детально, лише фактами: «Твір написаний без жодних помилок», «Гармонійно підібрані кольори на малюнку», «Акуратно складені книжки». Або ж: «Я бачу, як ти наполегливо працюєш, почула/почув, що ти допоміг/допомогла комусь». Тут акцентуємо на тому, як добре, що учень постарався, допоміг;
- уточнюємо, скільки зусиль було докладено, скільки часу витрачено;
- плануємо з учнем подальший прогрес. Що треба зробити, щоб успіх став довготривалим? «Продовжуй так само», «Довчи таблицю множення до останньої цифри»;
- завершуємо позитивом. Наприклад: «Я впевнена, що тобі вдасться, адже ти вже навчився/навчилася це робити», «Ти так вдало поєднуєш кольори».

Особистісні фактори

Кожен школяр має власний набір інтересів, цілей і цінностей, які впливають на його ставлення до навчання.

Соціальні фактори

Сім'я, друзі, однолітки та вчителі мають значний вплив на мотивацію. Позитивна підтримка батьків, доброзичливе ставлення однокласників і вчителів підвищують мотивацію.

ФАКТОРИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА МОТИВАЦІЮ

Фактори середовища

Умови, в яких відбувається освітній процес, включаючи матеріально-технічну базу школи, методи викладання, доступ до інформації й технологій, психологічний клімат у класі.

ФАКТОРИ, ЩО СПРИЯЮТЬ ФОРМУВАННЮ ВНУТРІШНЬОЇ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- позитивний емоційний настрій;
- вивчення мотиваційної сфери учнів, її кореляція;
- ситуація успіху;
- наявність свободи вибору;
- сформованість загальнонавчальних умінь і навичок;
- диференціація, індивідуалізація навчання;
- використання різноманітних прийомів і методів, інноваційних технологій (метод проєктів, дослідницько-пошукові методи);
- організація ігрової діяльності та колективної діяльності на уроках;
- формування мотивації на кожному етапі уроку.

СЛОВЕСНІ ДЕМОТИВАТОРИ

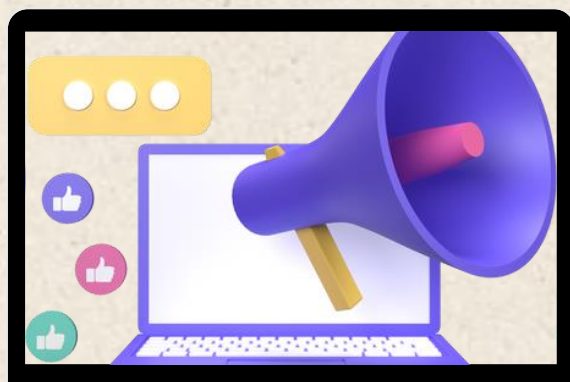
- Міг би краще зробити.
- А голову ти вдома не забув?
- Ніхто не піде додому/на перерву, доки ...
- Не думай, що ти найрозумніший.
- Як завжди... (запізнився, не виконав).
- Тебе хтось запитував?

ФРАЗИ-МОТИВАТОРИ

”

**Я знала, що в тебе вийде.
Я хочу довірити тобі цю справу.
Оригінальна ідея.
Погоджуюся з тобою.
У тебе так чудово це виходить.**

Цифрові інструменти
та ресурси як
мотиваційний драйвер
на уроках

СУЧАСНІ РЕСУРСИ

- платформ для інтерактивного навчання: LearningApps, Quizlet, Classtime, Kahoot;
- платформи для співпраці та проєктної роботи: Canva, Padlet, Miro, Linoit;
- ресурси для візуалізації та інтерактивного контенту: Canva, Genially, Nearpod, Wakelet, Wordwall, WordArt, ThingLink, MagicSchool, Interacty, Mentimeter, ToonyTool;
- інструменти ШІ для освітян;
- Карта бажань;
- Wheel of Names — простий, зручний і універсальний інструмент для гейміфікації уроків;
- Color Pop - генерація нових сторінок для розмальовок;

КОРИСНІ МАТЕРІАЛИ

[Хакнути мотивацію: як гейміфікація стимулює дітей розвиватися у форматі гри](#)

[12 порад для підвищення мотивації школярів до навчання](#)

[Мотивуємо та мотивуємося: добірка матеріалів \(бібліотека «На Урок»\)](#)

[Все про мотивацію](#)

ПОРАДИ ДЛЯ УЧИТЕЛЯ

- Варіюйте мотиваційні прийоми залежно від віку та уподобань класу, теми уроку;
- прагніть викликати емоцію та подив, адже емоційний урок краще запам'ятовується;
- орієнтуйтеся на практичну значущість матеріалу й демонструйте, як знання можна застосувати у власному житті;
- продумана мотиваційна канва – це перший і дуже важливий крок до успішного уроку, вона створює той фундамент, на якому будується подальша плідна робота;
- мотивація не повинна займати більшу частину уроку (оптимально 5-7 хвилин);
- мотивація має бути органічно інтегрована в урок, а не "відірвана" від нього.

Цікаві ідеї для початку уроку

Розпочинаємо урок: цікаві ідеї

- 1 3 проблемного запитання
мотиваційної цитати, афоризму, поезії,
притчі, загадки, історії, епіграфа ...
- 2
- 3 відеосюжету (соціальна реклама,
плейкаст, інтерв'ю)
загадкової скриньки, торбинки,
вузлика...
- 4
- 5 компліментів, передбачень
визначення настрою ("криголам"...) 6
- 7 шифрування назви, теми, термінів
кубика запитань, анаграми, філворда,
ребуса, асоціацій 8
- 9 творів мистецтва
онлайн-рулетки 10
- 11 словесних ігор "Ланцюжок", "Пароль"
демонстрації зображення, світлини,
предмета 12

Початок - половина цілого. Піфагор

Прості ідеї на щодень

